

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 347/08-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. februára 2009 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti Ing. P. H., S., zastúpeného advokátom JUDr. R. P., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. P. H. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť Ing. P. H. trovy právneho zastúpenia v sume 223,46 € (slovom dvestodvadsaťtri eur a štyridsaťšesť centov) na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. R. P., Advokátska kancelária, B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 347/08-20 zo 4. novembra 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. P. H., S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007. Zároveň ústavný súd odložil vykonateľnosť označeného uznesenia krajského súdu a uložil sudkyňi Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) JUDr. B. S., aby sa zdržala oprávnenia konať a rozhodnúť ako zákonný sudca vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 13 C 96/05, ktoré jej vyplýva z označeného uznesenia krajského súdu, a to až do rozhodnutia ústavného súdu o prijatej sťažnosti sťažovateľa.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007 krajský súd rozhodol o námietke zaujatosti, ktorú uplatnil sťažovateľ prípisom 28. júna 2007, adresovaným okresnému súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 13 C 96/05 proti zákonnej sudkyňi okresného súdu (JUDr. B. S.) konajúcej v predmetnej veci. Predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 13 C 96/05 bola žaloba proti sťažovateľovi a jeho manželke ako odporcom o náhradu škody v sume 3 350 000 Sk.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi okresného súdu uplatnil z dôvodu, že zákonná sudkyňa rozhodujúca vo veci a advokát žalobcu vo vecne súvisiacom spore medzi žalobcom a sťažovateľom sídlili dlhší čas ako komerční právnici v rovnakom sídle, pričom používali aj rovnaké telefónne číslo. Podľa sťažovateľa z uvedeného vyplýva, že zákonnú sudkyňu a advokáta spája dlhší čas blízkej známosti.

Krajský súd vo svojom uznesení č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007 rozhodol, že zákonná sudkyňa okresného súdu nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 13 C 96/05, avšak podľa sťažovateľa tieto svoje závery krajský súd patrične nezdôvodnil. Podľa sťažovateľa odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je založené len na vyjadrení zákonnej sudkyne, ktorá sa k námietke zaujatosti vyjadrila 9. augusta 2007 tak, že je síce pravda, že s advokátom žalobcu vo vecne súvisiacom spore mala spoločné sídlo, avšak spoločnú činnosť spolu nevykonávali. Podľa sťažovateľa krajský súd nezaujal stanovisko k ním namietaným skutočnostiam, čím porušil jeho právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je súčasťou práva na súdnu ochranu, a v konečnom dôsledku bolo porušené aj jeho právo na prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom.

V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na to, že: *«Z hľadiska nedostatkov napadnutého rozhodnutia má však osobitný význam najmä skutočnosť, že ako jediné argumenty pre svoj záver, že „nevznikli pochybnosti o nezaujatosti sudkyne“, predkladá krajský súd výlučne citáciu príslušných ustanovení zákona a ich popisné vysvetlenie, bez akéhokoľvek úsilia o aplikáciu týchto zákonných východísk na konkrétny skutkový stav. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je vôbec zrejmé, aké skutočnosti má krajský súd na mysli, keď uvádza, že „vzhľadom na uvedené skutočnosti“ dospel k záveru o absencii akýchkoľvek pochybnosti o nestrannosti sudkyne. Jedinou takouto skutočnosťou, ktorá sa v napadnutom rozhodnutí nachádza, je vyjadrenie namietnutej sudkyne. Fakt, že krajský súd sa obmedzil na posúdenie subjektívneho presvedčenia namietnutého sudcu, odporuje požiadavkám, ktoré vo vzťahu k testu nestrannosti konštantne aplikuje ústavný súd i ESLP.»*

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo Ing. P. H. na súdnu ochranu čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Žiline z 27. septembra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 NcC/65/2007 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 NcC/65/2007-273 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu, a to do desať dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu krajského súdu, aby sa vyjadril k sťažnosti. Predseda krajského súdu sa vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 793/2008 z 15. decembra 2008 doručeným ústavnému súdu 17. decembra 2008, v ktorom okrem iného uviedol: „V predmetnej veci krajský súd ako súd nadriadený, preskúmal námietku zaujatosti vznesenú odporcom 1/ Ing. P. H., prípisom zo dňa 28. 6. 2007, voči sudkyňi JUDr. B. S. Vznesenú námietku zaujatosti nadriadený súd považoval za neprimeranú a nepreukazujúcu vzťah sudkyne JUDr. B. S. k prejednávanej veci, k účastníkom konania a právnym zástupcom účastníkov konania.

Skutočnosť, že sudkyňa JUDr. B. S. v rokoch 1996 až 2003, kedy vykonávala funkciu komerčnej právničky, mala spoločné sídlo kancelárie so sídlom JUDr. E. J. B., ale neprichádzala v rámci plnenia pracovných povinností do styku s JUDr. E. J. B., neodôvodňuje jej vylúčenie z vykonávania úkonov predmetnej veci. Vylúčenie sudkyne z dôvodu pomeru k veci, resp. k osobám, môže dôjsť len vtedy, ak jeho vzťah k veci, resp. k týmto osobám, je takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodovať nestranne a nezávisle, alebo by sa taký mohol javiť navonok.

Krajský súd, ako súd nadriadený, v danej veci nevzhliadol dôvody pre vylúčenie sudkyne JUDr. B. S. z prejednávania a rozhodovania veci, z ktorého dôvodu svoje rozhodnutie považuje za ústavné, v súlade s Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Predseda krajského súdu zároveň vyslovil súhlas, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania v tejto veci.

Právny zástupca sťažovateľa svojím podaním, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 14. januára 2009, k stanovisku predsedu krajského súdu uviedol, že vzhľadom na absenciu relevantných argumentov sťažovateľ necíti potrebu zaujať k tomuto vyjadreniu osobitné stanovisko a zotrváva na dôvodoch uvedených v jeho sťažnosti. Súčasne sťažovateľ oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní v predmetnej veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od konania verejného ústneho pojednávania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007, ktorým krajský súd nevyhovел námietke zaujatosti a návrhu sťažovateľa na vylúčenie zákonnej sudkyne konajúcej v jeho veci na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 96/05.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a k čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu zmyslom a účelom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (m. m. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Jedným z aspektov práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, súčasťou ktorého je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktorého nedostatočnosť v danom prípade sťažovateľ namietal.

Podľa sťažovateľa uznesenie krajského súdu č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007, ktorým krajský súd nevyhovел námietke zaujatosti a návrhu sťažovateľa na vylúčenie zákonnej sudkyne konajúcej v jeho veci na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 96/05, je nedostatočné odôvodnené, odôvodnenie je založené len na vyjadrení zákonnej sudkyne, pričom krajský súd sa v odôvodnení nevysporiadal s ďalšími objektívnymi skutočnosťami, ktoré podľa sťažovateľa nasvedčujú možnej zaujatosti zákonnej sudkyne a na ktoré sťažovateľ v predmetnom konaní viackrát poukazoval.

Podľa § 167 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (II. ÚS 71/97).

Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia pre zaujatosť. Z uvedeného dôvodu možno sudcu vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania, alebo na základe návrhu samotného sudcu. Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť nimi označeného sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97).

Nestrannosť sudcu treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť osobné presvedčenie sudcu

prerokovávajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky na vylúčenie akejkolvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku [Piersack v. Belgicko – rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 1. októbra 1982].

Nemožno sa uspokojiť len so subjektívnym hľadiskom nestrannosti, ale treba skúmať, či sudca poskytuje záruky nestrannosti aj z objektívneho hľadiska. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že má byť vykonávaná (Delcourt v. Belgicko – rozsudok ESLP zo 17. januára 1970). Sudca sa má objektívne javiť v očiach strán, že je nestranný, a zároveň musí byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti. Preto nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar v. Spojené kráľovstvo – rozsudok ESLP z 10. júna 1996).

Judikatúra ESLP vyžaduje, aby sa obava z nedostatku nestrannosti zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Tzv. objektívna nestrannosť sa teda posudzuje nie podľa subjektívneho postoja sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, ich právnym zástupcom, svedkom a pod. Z tohto hľadiska

preto nezáleží ani na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril v zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach strán a verejnosti.

Z napadnutého uznesenia krajského súdu je zrejmé, že krajský súd z hľadiska skúmania subjektívneho aspektu zaujatosti zákonnej sudkyne okresného súdu vychádzal z vyjadrenia tejto zákonnej sudkyne, ktorá sa necítila byť zaujatá vo veci sťažovateľa vedenej okresným súdom pod sp. zn. 13 C 96/05. Podľa názoru ústavného súdu pri skúmaní objektívneho hľadiska zaujatosti zákonnej sudkyne okresného súdu bolo rozhodujúcim predpokladom na rozhodnutie o jej nevyhlúčení z prerokovania a rozhodovania vecí, aby sa krajský súd zaoberal námietkami sťažovateľa, ktorými odôvodňoval zaujatosť zákonnej sudkyne okresného súdu, a posúdil ich ako neopodstatnené.

Z uznesenia krajského súdu nevyplýva, že by sa bol zaoberal vecou z už uvedených hľadísk, hoci pri právnom názore, ktorý zaujal, bol takýto postup nevyhnutný. Ústavný súd zistil nedostatočnosť odôvodnenia tohto uznesenia spočívajúcu v tom, že krajský súd sa iba všeobecne vysporiadal s dôvodmi svojho rozhodnutia, pričom nedal odpovede na otázky namietané sťažovateľom, ktoré podľa jeho názoru objektívne spochybňovali nezaujatosť zákonnej sudkyne v očiach verejnosti. Tento nedostatok považuje ústavný súd za prejav arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti uznesenia krajského súdu, čo zároveň znamená porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ak všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K naplneniu práva sťažovateľa na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, by preto v tomto v prípade došlo, ak by odôvodnenie uznesenia krajského súdu (reagujúc na argumentáciu sťažovateľa v námietke zaujatosti) zodpovedalo náležitostiam § 157 ods. 2

OSP v spojení s § 167 ods. 2 OSP, t. j. obsahovalo by dostatočné a relevantné dôvody, na základe ktorých bolo vynesené.

Odôvodnenie rozhodnutia o nevyhlúčení zákonnej sudkyne okresného súdu v uznesení krajského súdu č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007 je však z hľadiska týchto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nepreskúmateľné. Je to tak najmä preto, lebo neobsahuje podrobnejšie úvahy, ktoré by odôvodňovali akceptovanie alebo vyvrátenie tvrdení sťažovateľa spochybňujúce nezaujatosť zákonnej sudkyne okresného súdu.

Keďže krajský súd vo svojom uznesení č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007 prakticky neodpovedal na námietky sťažovateľa spochybňujúce nezaujatosť zákonnej sudkyne okresného súdu, ústavný súd považuje absenciu argumentácie v tomto smere za prejav arbitrárnosti a v konečnom dôsledku za porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 tohto nálezu.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného ústavou a medzinárodnými zmluvami o ľudských právach, zrušil namietané uznesenie krajského súdu č. k. 5 NcC 65/07-273 z 27. septembra 2007 a prikázal mu vo veci znovu konať.

Po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou krajského súdu opäť vec prerokovať a rozhodnúť o vylúčení, resp. nevyhlúčení zákonnej sudkyne, náležite zistiť a posúdiť všetky relevantné objektívne okolnosti, o ktoré opiera sťažovateľ svoje tvrdenia o zaujatosti zákonnej sudkyne, a v uznesení o vylúčení, resp. nevyhlúčení zákonnej sudkyne jasne a podrobne uviesť dôvody na vylúčenie, resp. jej nevyhlúčenie.

III.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. R. P., ktorý ich požadoval, ale nevyčísľil.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2007, ktorá bola 19 056 Sk. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2008 (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) v spojení s § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to v sume 3 176 Sk (105,42 €) za jeden úkon právnej služby a k tomu 2 x 190 Sk (6,31 €) režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 223,46 € (6 732 Sk).

Podanie právneho zástupcu sťažovateľa doručené ústavnému súdu 14. januára 2009 (odpoveď na výzvu ústavného súdu) nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah ako podanie relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2009